NR. 1 VINTEREN 1970 2 årg

ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME

ET TILBAKEBLIKK

Så skriver vi da 2.årg. og kan således feire det förste lille jubileum. La oss ta et lite tilbakeblikk på det förste året. Har resultatene svart til forventningene? Vel, det er litt vanskelig å svare på, men vi tror tiltaket er blitt mött med tilfredshet og kanskje glede noen steder. Spesielt hos de som bor et stykke borte. Det skulle de hilsner vi har fått tyde på. Og det er jo hyggelig hvis det er tilfelle - det er jo liksom det som var meningen. Vi vil forsöke å være kontaktledd mellom Skjernöyfolk, hvor en de oppholder seg.

Men er vi så fornöyd med det vi får til? Det er vi avgjordt ikke. Vi er klar over at vi ennå har barnesykdommer å kjempe med, men vi er likevel så ubeskjedne å mene at det går framover. Det er ikke gjordt hverken på ett eller to år å skape dyktige skribenter. Men det er her våre lesere kommer inn . Dere er i aller höyeste grad med på å forme avisen - å gjöre den så interessant og god som mulig. Vi takker for alle innlegg vi har fått, for hyggelige hilsener og oppmuntring i det förste året. Vi oppfordrer på ny våre lesere å sende oss noen ord. Skjernöyposten er spredt i flere land, ja faktisk også i flere kontinenter. La oss få en liten hilsen, og husk - og husk, det er det helr lokale som interesserer.

Vi takker vår dyktige medarbeider i Statene, frk. Theo. Pedersen som har bidradd stort til å utbre Posten derover. Vi takker også vår"trykkerisjef" Per Svein Staalesen i Kr.sand, som gjör det teknisk mulig for oss å lage avisen.

Vi er pppe i ca. 240 abonenter og av disse er det 70 på öya, ca.50 i Amerika og de resterende spredt rundt omkring i Norge, noen i Sverige, ja til og med i England. Men vi regner med at vi ennå ikke har fått tak i alle som er interessert. Vi sender hvor som helst. Selv til det mörkeste Afrika finner Skjernöyposten veien, og over det store hav, til båter i vår handelsflåte.- Og så legger vi da fortröstningsfullt i vei, inn i året 1970.

SKJEKNØYPOSTEN

Redaktör: Sigurd Ålvik
I redaksjonen:
Håkon Karlsen og Georg Walvick
Adr. 4515 Skjernöysund
Postgirokontonr. 4 25 36
Kontakt i U.S.A.
Frk. Theo. Pedersen
adr. 5000 Fieldston Rd.
N.Y. 10471 N.Y.
Abonnementspris pr.år.kr.5,-
U.S.A. $ 1.oo.

OPPFORDRING

Vi i Skjernöyposten og sikkert mange av våre lesere, ville gjerne at dere som er litt eldre skulle skrive til oss og fortelle om livet på Skjernöya for ca. 40 - 70 årsiden. Vi tror at den nye generasjon har mye å lære av dere og vi tror jö alle være interessert i å få bevart stoffet for ettertia. Det går så altfor fort i glemmeboka for mange.
Det er sikkert mange minner som dukker fram: f.eks. julefester og utloddninger på de gamle skolehusene på Farestad og Dyrstad, om butikk i Bergsdalen, om Emanuel som kjörte rundt og solgte kjött: om bygging av kapellet, om veien som ble bygd i den tia, og enda mange flere ting som vi unge aldri har hört om.
Så kjære lesere, finn frem papir og blyant, rot litt i din hukommelse og la den nye slekt få lære om öya vår på deres tid.

JULEN 1969

Julen var svært vakker. Fin nysnö lå over landet. Hjemmene ble pynteet og vasket; det samme skjedde i naturen. Snöen la seg over og skjulte det hele. Öya fikk besök av mange gjester (utflyttede Skjernöyfolk).
Gudstjenesten julaften, hvor pastor Torgersen forrettet, samlet nesten fullt hus. Til gudstjenesten 1. juledag var kapellet fullt og da hadde vi besök av en ungdomskvartett fra Mandal, og en trompetsolist spilte til sangen.
Juletrefestene i 1969 ble avviklet söndag og mandag 28. og 29. des. Ungdomsfesten ble svært vellykket. Oppslutningen var bedre enn i fjor, men det er plass til enda flere. Festtaler var Hans Gilje, som er kretssekretær i Agder Indremisjon, og en mannstrio fra Mandal snag. Ellers böd programmet på opplesing og fortelling, og mye gang rundt juletreet. Theo. Pedersen fortalte fra Amerika. Festen ble ledet av formann Eilif Christensen.
Barnefesten var også vellykket. Den ble ledet av Håkon Karlsen og Georg Walvick. Bjarne Christensen var taler. Denne festen er bare for öyas folk, og det var fullt hus. Barna som möte fram var fra 1 år og oppover. Bare på denne festen var det mellom 70 og 80 barn. Så det er en öy i vekst. Det er så festlig å se de små opptre med både sang og opplesning. De sang så frimodig foran juletreet at det var en fryd å se. Ellen Herstad ledet et situasjonsspill som forestilte englehymnen ute på Betlehemsmarken, med hyrdene og Maria og Josef med barnet i krybben. Men festens höydepunkt var vel likevel de tre julenissene som stilte opp og delte ut gaver til alle barna. Da var det stor jubel selv om enkelte måtte ta til tårene.

Vi minner om kontingenten for 1970. Vi ber alle i Amerika om å betale til Theo. Pedersen Alle andre utenom öya får tilsent postgiroblankett i dette nr. De i utlandet tör vi be om å ordne det på beste måte. Og de på öya kan betale direkte til en av oss 3.- Vi har snakket litt om kontigentens störrelse. Vi er klar over at det er nok, men ökonomisk sett er det ikke mer ennat det holder. Regnskapet viste en knepent overskudd- bortsett fra de kr 600 vi fikk som gave fra U.S. Disse har vi satt av til egen "presse" (duplikator) som vi håper å kunne anskaffe oss. Men vi er blitt enige om å fastholde kr.5,- og 1$, momsen til tross. Skulle noen föle at det er verdt noe mer, protesterer vi selvsakt ikke.---
P.S.
Dere som allerede har betalt kan kaste postgiroblanketten.

LITT STATISTIKK

Folkemengden på Skjernöya var pr.1/1 1970 oppe i 250. Det er nok mange, mange år siden den var så höy. Det er en öking på 52 stk. i löpet av 6 år. Netto tilg. var siste år bare 2 stk. men så döde der 8 stk. og 6 flyttet fra. Der ble födt 4 stk. og 12 flyttet til. Tilflyttingen kan ventes å holde seg og antagelig öke i tia framover.

Av den arbeidende befolkning på öya har over 40 stk. sitt utkomme i industrien eller forettningsbransjen i Mandal. Den alt overveiende del av den yngste generasjon arbeider der. I tillegg arbeider 5 stk. i fyrvesenet og 5 stk. seiler til sjöss. Vi har også 2 familier hvis menn arbeider i redningsselskapet, som bor forelöbig fast på öya. Dette levner ikke mange igjen til fiskeryrket. Der er 12-14 stk. som fremdeles er å finne i fiskerbåten + 6-7 trauste menn som alltid har hatt fiske som sitt yrke, men som nå i större eller mindre grad har lagt årene inn.

FISKERIET

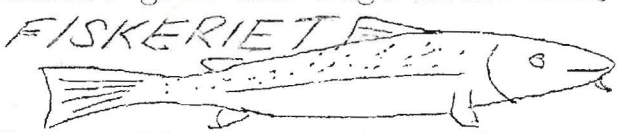

Det er lite nytt vi har å berette om fra fiskerifronten denne gangen. Grunnen er det dårlige været.

För jul avlöste det ene lavtrykket det andre, med s ö og kuling helst fra öst og syd-ost.

Fiskerne har for det meste fisket med trollgarn. Det har vert mindre torsk i år enn det var i fjor Dette skyldes nok været, slik at fiskerne ikke har fått anledning til å komme ut på de beste fiskefeltene. Juletorsk ble det lite av i år. Fiskernes Salgslag i Mandal måtte få tilfört en del torsk fra Farsund for å få dekket behovet i Mandalsdistriktet.

Fiskerne har også vert ute og prövd lykken med bakker (line) og det ser ut til at det er fisk å få når bare været kan lage seg Forelöbig ser det ikke lyst ut i det nye året, så det blir som regel å sitte inne å böte garn. Det er et greit arbeid å ha når det er surt og kaldt ute, og dette arbeid må jo også gjöres.

Ja, så skriver vi 1970, og vi vil önske alle våre yrkes- og sportsfiskere god fiskelykke i det nye året, med önske om mange hyggelige dager på sjöen.

SKIRENN

Söndag 25. jan. arrangerte Skjernöyas Vel skirenn. Været var dårlig med sur östlig vind og snödrev. E.M. på sköyter, som ble sendt i radio og T.V. Holdt nok også noen hjemme Men mange trosset både vær og vind og stilte opp i löypa, som hadde start og innkomst i Ytre Farestad-Fidja. Der var 2 löyper, en for barn og en for voksne. Den lange löypa gikk over Högevarden, ned i Bokstuvågen, gjennom ytre Farestad myrene og tilbake til Fidja. Ved start og innkomst ble det solgt varme pålser og brus. Det var bare så synd at vårgudene ikke var mildere stemt, så det kunne ha blitt det familieforetagende som det var ment å være.

Resultatene ble följende:

Kort löype.

Gutter under 10 år.

1. Sverre Gunnar Syvertsen
   Even Christensen
3. Finn Arne Jenssen
   (der var 2 förstepremier)

Jenter under 10 år.

1. Gerd Jacobsen
2. Jorun Pedersen
3. Irene Jenssen

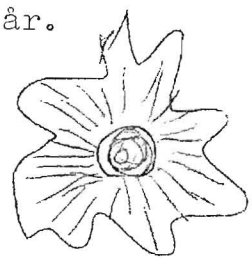

Lang löype

Gutter 10-14 år.

1. Odd Berge
2. Sven Erik Wathne
3. Tom Evert Bentsen

Jenter 10-14 år.

1. Björg Sylvi Christensen
   (bare en deltok)

Herrer over 14 år.

1. Tom Erling Bentsen
2. Reidar Jenssen
3. Terje Larsen

Damer over 14 år.

1. Kathe Jacobsen
2. Kjellaug Jacobsen
3. Liv Britt Larsen.

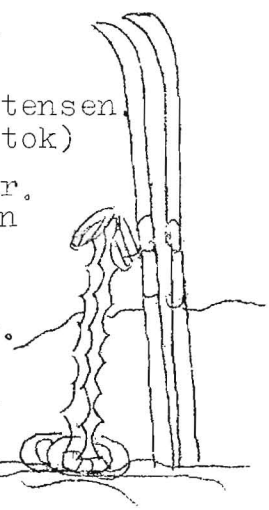

UNGDOMSFORENINGEN

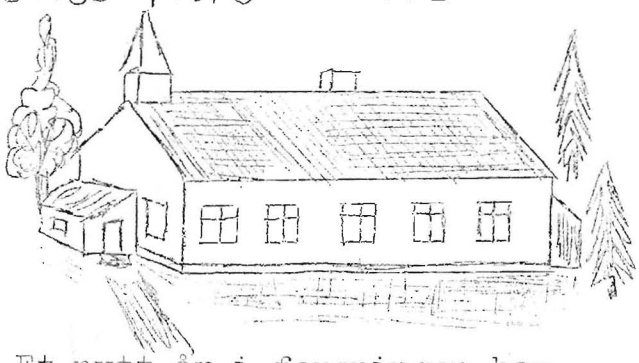

Et nytt år i foreningen har svunnet hen. Vi hadde vårt årsmöte lördag 17 jan. Som vanlig samlet det fullt hus, tross det fele været med stiv östlig kuling og snödrev.
Årsmeldingen ble lest av formannen, hvor det fremgikk at det har vert 20 vanlige möter i året som gikk, deriblant en ungdomsuke med Jan M. Myrstad og Erik Å. Laland. Denne uken samlet godt med folk. Videre har det vert 7 styremöter og 9 onsdagsmöter (bönnemöter). Av kose og festkvelder har det vært 15 i alt. Disse viser seg å bli mere populære, og har samlet fullt hus. Særlig er den unge garde godt representert. Av turer og utflukter 4 i alt. Da vil vi nevne Week-end turen til Handeland i Åseral i mars måned. Den samlet fullt hus, med unge mennesker og skiföret var glimrende. Og så var det fisketuren til Vengelsholmen i sommer, som var nytt av året. En fin lördagskveld som slo godt an.
Av styret gikk 3 ut. Henning Jenssen, Birgit Jenssen og Sigurd Ålvik. 2 av disse stilte til gjenvalg og ble innvalgt Eilif Christensen ble gjenvalgt som formann. Styret ser slik ut:

Form. Eilif Christensen.
V. " Henry Abrahamsen (ny)
Kass. Henning Jenssen (gj.v.
Styren. Birgit Jenssen (gj.v.
" " Ruth Gundersen

Av styret i yngres gikk 2 ut. Ingolf Larsen og Sylvia Christensen. Styret ser slik ut.
Sverre Dyrstad Olav Ålvik (ny
Liv Britt Larsen og Brita Kristiansen (ny).

Höstens program i foreningen har vert jevnt og godt. Og godt er det å være på disse möter, og föle de helliges samfunn.
Denne krets som ungdomsforeningen er tilsluttet vil gjerne pröve å få mere fart. Derfor har kretsstyret sendt rundt et skriv til foreningene med forslag om samarbeid med Norges kristelige Ungdomsforbund. Dette forslag skal det stemmes over i foreningene. Samarbeidet er ikke binnende. Det kan opplöses når tid som helst om foreningene synes det ikke passer. Arbeidet vil da gå ut på å dele sekretær i Sörlandets kr. Ungdomsforeninger og Norges kr. Ungdomsforbund Da vil kretsen få hjelp i studiearbeid og programopplegg. Ungdomskvelder og leirer vil pröves å bli lagt sammen.
Samtidig er det kommet forslag fra Greipstad kr. Ungdomsforening om at kretsen skal legges ned inn til videre, men bestå i navnet. Foreningene kan da stå fritt og kan gå til den organisasjon hvor de föler seg mest hkemme. Dette forslag skal det også stemmes over.
Valgdagen her på öya var onsdag 28 jan. Alle over 14 år hadde stemmerett. Frammötet var svært bra. Etter orienteringen ble ordet gitt fritt, og deretter ble det avstemning. Kretsstyrets forslag fikk 16 stemmer og Greipstads forslag 35. Stemmetallet skal være kretsen i hende innen 12. febr. og den endelige avgjörelse vil falle på generalforsamlingen den 19. febr.
Så står ennå et arbeidsår foran oss i Guds rike. Må Gud hjelpe oss til at arbeidet må bære frukt.

Når en gang i herligheten, jeg for hjemme evig er. Skal jeg da få möte noen, som jeg vant for himlen her.
Skal det finnes noen stjerner,
i den kronen som jeg får.
Eller skal jeg være tomhendt,
Når jeg fram for Herren står?

Det var i krigens tid (2)

DA SKJERNØYFOLK MÅTTE EVAKUERE FRA ØYA

År 1941, juni måned. Tyskerne hadde vert i landet i over 1 år. Den annen verdenskrig var i ferd med å gå mot nye höyder, på tross av at Russlands og Tysklands vennskapsoverenskomst fremdeles stod ved makt. Som forran nevnt var det i juni måned og våronna var ferdiggjordt over hele öya. Aldri i öyas historie har vel hvert jordstykke og hver tue vert så dyrket som da. Og sant sagt, det var et pent syn å se når jordene var nyslått og de grönne åkrene stod og bölget i vinden. Men tilbake til evakueringen. Vi hörte först rykter om at hele Kleven skulle evakueres. Först trodde vi at det var bare rykter, men det var ikke lenge för vi fikk vite at hele Kleven skulle være helt fraflyttet en av de förste dager i juni. Vi syntes jo, som rimelig kunne være, veldig synd på Klevefolket, men det var ikke mange dager för orderen også kom til oss på Skjernöya, og ikke bare til oss, men også til folket i Regevik, Homsvig, Frivold, Kige, Eskeland og Tregde. Orderen löd på at alt levende som var tilbake på disse steder etter kl. 21 den 14. juni 1941 ville bli skutt, så ordren var sannelig ikke til å misforstå. Nå gjalt det i förste rekke å skaffe seg et annet sted å bo. Lensmannsfulmektig Th. Askildsen gikk fra hus til hus på öya, og gav klar beskjed om fraflyttingen, samtidig som han anviste et sted å bo. Men folk kunne gjerne skaffe seg hus selv, hvis de kunne klare det, og det var det de alle fleste gjorde. Jeg tror trygt jeg kan si at de alle fleste Skjernöyfolk skaffet seg hus på Landöy, Skogsöy og Udöy. Min kone og jeg var svært heldige med husrom. For nermest ved et tilfelle havnet vi i Sandvika, innenfor Skogsöy, hos Einar Skogsöy. Der fikk vi to store pene rom og kjökken som vi hadde helt for oss selv i den tiden vi var evakuert, og der var ikke mange som hadde bedre plass. Et fint sted å være sommers dag var det også, herlig som det ligger til i le av vestavinden og med fin badestrand.

Men la oss komme tilbake til selve evakueringa. Så vidt jeg minnes nå, fikk vi beskjed om å flytte på onsdag, og da hadde vi altså 4 dager å flytte på. Og det ble i sannhet travle dager. Nå ble der fra det offentlige satt fram fiskesköyter for å hjelpe til med flyttingen, men vi som bodde på Dyrstad og Valvik kunne ikke gjöre bruk av disse, da havne-og bryggeforholdene på de to gårdene ikke egner seg for anlöp av sköyter. Vi måtte derfor bruke motorbåter eller kjöre eiendeler som skulle være med i flyttesjauen til Skjernöysund. Det ble jo som alle kan forstå et veldig slit, og vi som var nygifte hadde jo en hel del pene möbler som vi nödig ville la stå igjen på öya, da vi jo ingen mulighet hadde for å vite hvor lang tid evakueringen ville vare, noen mente i mange år.

Over hele öya foregikk det i de dager en hektisk flyttesjau. Folk halte og dor på nær sagt alt, for de ville jo ha så meget med seg som mulig. Og så var det alle dyrene som også skulle være med. Ku, gris, höns ja til og med kattene skulle være med. Sauene slapp en heldigvis å bekymre seg for, det var jo i juni måned og alle sauene var satt på holmene for sommeren. Og der lot folk dem gå, det ble forresten ikke tid til å sanke dem heller.

Da lördagskvelden den 14/6-41 kom fantes det hverken mennesker eller husdyr tilbake på öya. Skjernöya hadde vel neppe vert så öde og forlatt på tusener av år som den var den lördagskvelden. Selv etter at Svartedauen hadde rast fra seg i 1349 forteller sagnet at der var tilbake en mann på Dyrstad og en kvinne på Rosnes, og de skal etter sagnet være stamfedre til den nåværende befolkning på öya. Sagnet kan godt være sant, der er ingen ting i veien for det. Vi husker jo alle fra vår tidligste barnelærdom historien om Jostedalsrypa som vi leste om på folkeskolen. Hun ble stammor til den slekten som bor i dalen den dag i dag.

A. D.

Forts. i neste nr.

FRA VÅR REPRESENTANT I USA

Som representant for "Skjernöyposten" her i U.S.A. skulle jeg ha sendt en hilsen for lenge siden.-La meg med det samme si at "Skjernöyposten" er et alle tiders foretagende og jeg er sikker på at jeg har alle våre 51 abonenter her i U.S.A. med meg når jeg sier at vi venter med spenning på hvær gang "posten" kommer.

Så en takk til redaksjonen som fikk ideen og satte den ut i virkelighet.La meg med det samme få sagt, at abonementsprisen, som bare er $1,kan sendes til meg.

Da jeg sendte siste no. av "Skjernöyposten" ut,som kom dagen för jeg reiste til Norge,satt jeg oppe til kl. 1/2 2 på natta for at den skulle rekke dere alle til jul.Mange undres kanskje hvorfor dere ikke får den direkte sendt fra Norge,men det ville bli så kostbart.Nå blir ca. 50-55 no.sendt i en pakke til meg, som koster 30 norske kr. med fly, så sender jeg den rundt til dere i U.S.A.Skulle de bli sendt med båt,slik som vi nå får "Lindesnes" ville de ta 2-3 måneder på veien.Fikk just i dag, 26.jan."Lindesnes" i posten datert 20.nov.1969.

Jeg er stadig etter nye abonenter, så hvis dere vet om Skjernöyfolk eller andre som er interessert- og det må da alle være- så la oss få adressen,enten til meg, eller på öya. - Jeg var sammen med redaksjonen nest siste dagen i året hjemme hos oss påNordheim. De snakket om at det ville være gilt å höre fra de forskjellige Skjernöyfolk som er spredt over hele Amerika. En liten hilsen- et minne til Skjernöyposten, ville være så intressant og bringe oss alle nermere hverandre. For den lille avisen er virkelig et binneledd - en bro - mellom öya og oss som reiste ut;ikke bare i U.S.A. men i hele verden kan en sige.Bare vi holder det kort og greit, for alle skal komme til,må vi telle på "linjan", så det ikke skal bli for langt.Pass deg selv, vil kanskje noen si, og det er så,men jeg vil nå takke dere alle for hyggelige brever.Så gildt å treffe dere gjennom brever og hilsen Jeg er så glad i alle öyas folk,jeg föler som jeg er i familie til dere alle - ja hjemme og ute. Jeg tror det er kjærligheten til vår öy som gjör det - ja til vårt land og folk.

Og i år fikk jeg den store glede å komme hjem til jul. Jeg hadde lenge gått og drönt om å oppleve "I'm dreaming of a withe Christmas" og jeg fikk oppleve det, i ordets rette forstand. Kom til Norge, til Kjevik;snö og rendefok- som de sa de gamle Ble en dag forsinket i Danmark, på grund av hard klinkende is på flyplassen i Ålborg.Og bare just så vidt vi kunne lande på Kjevik i Kristiansand for sydost og snetykke. Men det var herlig likevel. Kjörte med buss inn til Kr.sand,videre til Mandal og så med taxi like til Dyrstad.Det er som et eventyrTenk å reise fra Kenedy Air port lördag kveld kl.8 eller så - vi var litt forsinket, og være hjemme söndags ettermiddag, hvis vi ikke var blitt forsinket i Danmark.

Det begynte å snö for alvor da jeg kom hjem,og hele den uken snedde det. Men veiene ble bröytet med en stor lastebil helt fran til Dyrstad.Bröytekantene var 1 m. höye, så der var fint å kjöre e og kjöre gjorde de.Der er få som går over öya nå -nå er det bilene som brukes.

Var i Mandals kirke på juleaften for förste gang.För var det juledagen, men da var jeg på kapellet.Der var gudstjeneste både juleaften og juledagen- og gildt var det å hilse på kjente og kjære.En savnet mange av de eldre, både i kirken og festen på kapellet. Men ellers er jo julefestene, både den voksne og barnefesten en opplevelse å få være med på. På barnefesten alene var der 75 barn,med stort og smått - og de var bare fra öya.Men nå vil jeg ikke fortelle mer om julen, det gjör sikkert Sigurd Ålvik. - Så den 10.jan. sa jeg farvel til öya og sa i mitt hjerte som der

forts. side 7

EN HILSEN FRA SKJERNØYFOLK I KR.SAND S.

"Skjernöyposten" har visst ikke til dags dato fått noen hilsen fra utflyttede Skjernöyfolk i Kristiansand, og da kunne det være på tide å sende en hilsen gjennom avisen, også fra oss her inne.

Det har vert et gledelig tiltak som dere der ute på öya har satt i verk med den lille avisen som dere har gitt ut. Vi vil gi dere alle ros for dette tiltak. Det er en glede hver gang avisen kommer. Jeg "sluker" innholdet i den som regel med en gang jeg får den. Det er som et langt innholdsrikt og kjært brev fra hjemlige trakter. - Det har vel helt fra tidlige tider vert slik at ungdommen på Skjernöy har dradd ut til andre steder, for å tjene til livets opphold. Mangen en har dradd til sjöss og til Amerika, men ikke alle har hatt slik utferdstrang i blodet. Derfor er en del havnet i Kr.sand, og har vert her fra sin tidligste ungdom og fått sitt arbeid og hjem her. Men sel om en er blitt kristiansander, er det nok mange bånd og rötter som er festet til sitt kjære hjemsted, Skjernöy.

Det viser seg jo at de fleste med årene får seg en hytte eller feriested der ute, hvor man om sommeren kan være å nyte sommerens gleder sammen med beboerne der ute. - Det er jo en veldig stor fordel for öya og oss andre som skal der ut , nu å kunne bile rett fram til bestemmelsesstedet, nu som brua og veien er kommet. Tenker tilbake på alle de strie og strabasiöse turer over fjorden for å komme hjem, og da kanskje helst til julefestene midt på vinteren i storm og snekav. Hjem til festene måtte man om det var så eller så.

Samholdet blandt Skjernöyfolk i Kr.sand er det aller beste. Når man treffer en eller annen fra öya, er det mest det förste man spör etter: "Har du hört noe nytt hjemmefra öya"? Det er som man som utflytter har noe viktig felles, et kjært hjemsted og en del av mor- Norge, som bare vi eier som kommer derfra.

Under krigen var det mange Skjernöyungdommer som hadde sitt arbeide eller gikk på skole i Kristiansand, og da hadde vi mangt et hyggelig hybelkalas på en eller annen godbit vi hadde fått hjemmefra. I en vanskelig tid var dette til stor oppmuntring for oss. Her er ca. 25 Skjernöyfolk som nu bor i Kr.sand eller nermeste omegn. De fleste av oss er gift og har familie, men også noen ugifte som har hatt arbeid her i mange år. I tilegg til disse, er det jo ungdommer fra öya som stadig er der inne å tar seg en eller annen skole.

Så håper vi at denne vår lille artikkel kan få plass i avisen, og være en hilsen fra oss i Kr.sand, til Skjernöyfolk hvor de enn måtte være bosatt.

Theodora Hægeland

Fra vår representant, (side 6)

står i Skjernöysangen: "Når tid skal jeg atter dig skue, du skjönne du kliprige ö?" Som ikke lenger skjuler de yndige dåler, men lar både fremmede og dine barn, få nyte godt av vår skjönne öy - .

Beste hilsen til alle Skjernöypostens lesere.

Theo.

"SKJERNÖYPOSTEN" I PRESSEN.

I "Agder Tidende" for 15.jan. er "Skjernöyposten" omtalt som en farlig konkurent for "Lindesnes" i U.S.A. Avisen har omtalt flere nr. fra vårt julenr. i korte trekk, og mener at avisen burde få en kontaktmann i Holum, for bedre å kunne fölge med i Skjernöyfolks bevegelse der.

En hilsen fra den gale siden av kjølen

På samme breddegrad, men ca. 120 milfra "Den kliprige ö" sender vi dere alle en hilsen.
Vi har for en tid slått oss til her ved Östersjöen, dvs. ca. 2,5 mil inne i landet, i en bygd, eller kanskje nermere en landsby som heter Ankarsrum.
Stedet har ca. 3000 innbyggere, så det minner jo om en liten by, med alle nödvendige forretninger, kontorer, jernbanestasjon osv. Naturen i disse traktene regnes for å være den vakreste i Sverige. Her finnes massevis av store og små vann som ligger omkranset av skog, så en skulle tro at en befant seg midt i Finnland. Et spessielt rikt dyreliv finnes det også. Som eks. kan nevnes at på en liten skogstur på et par timer traff vi : en elg, et rådyr, to harer og på avstadn så vien flott kronhjort. Nå er jo ikke dette akkurat et daglig syn, men denne dagen hadde vi altså flaks.

Nerneste by er Vestervik, som er blitt Sveriges sommerby nr. 1. Sommerparadiset er flyttet fra Göteborg-traktene og hit öst.p.g.a. at denne landsdelen har det mest stabile og fineste sommervær en kan tenke seg. Dessuten finnes det en idyllisk skjærgård som er helt på höyde med den som finnes hjemme, men dog på en annen måte. Den har liksom et noldere drag.
Folk på stedet lever stort sett av industrien, Elektrolux har en stor bedrift, som har ca. 500 ansatte.

Livet i et svensk samhelle, som det kalles, skiller seg nok ikke så mye ut fra det vi er vant med hjemme, men på noen punkter merkes nok forskjellen. Til eks. kan nevnes at narkotika er ikke bare noe man hörer om, nei det er et nerliggende problem. Her i bygda har de grepet ungdom helt ned til 14-års aldren som driver den virksomhet. Man grösser ved tanken.

Det religiöse livet på stedet er et kapittel for seg. Om en kan si at noe ligger nede, så må det være det. Kirken står praktisk talt tom. Andre ting har liksom tatt den plassen som Gud skulle hatt. Her i Ankarsrum synes det som om idretten er blitt den store avgud. Alle idrettsgrener er visst i funksjon, og det er som om folket, og serlig ungdommen, ikke har tanke for annet. Hvor bra det er med sport, så er nok forholdet blitt ganske skjevt.

Selvfölgelig finnes det mye negativt her i Sverige, men det finnes mengder med positive sider også. Summen av det hele er i alle fall for vårt vedkommende, at vi trives svert godt på denne siden av Kjölen også, men- bare for en stund. En ting er nok sikkert: Det er ikke så lett for em sta Ola Normann å gjöre ekte svenske av seg.

Hjertelig hilsner til dere alle fra

Reidun, William og Carl Christian Glad

SKJERNÖYSUND I NOVEMBER.

Jeg vil gjerne sende en hilsen, for jeg har med stor interesse lest Skjernöypostens 3 nr. og jeg vil gjerne takke for velkomsthilsen i nr. 3.
Som en der i en menneskealder har arbeidet i trykkeribransjen vet jeg hva det vil si å redigere et blad og jeg vil bare håpe at postens tre medarbeidere ikke vil gå trette, men fortsette med samme iver og interesse, for de har sandelig en misjon å utföre, et arbeid som det står respekt av.
Jeg kan utmerket godt forstå Skjernöy[illegible] os store forkjærlighet for öya, jeg har selv etter mange somres ferier her nede lagt min elsk på selvsamme öy, og de meget elskverdige og hyggelige beboere. Og som naturalisert Skjernöybeboer vil jeg gjerne önske lykke til.

Hilsen Sverre Fjermestad

Skjernöysund.

NYTT FRA ØYA

Januar var slutten på en epoke i Skjernöyas historie. De siste to kuer forlot da öya, og det finnes i dag ikke storfe tilbake. Selv den siste hesten - som eides av Harald Aalvik - vandret hösten 68 sin gang til slakter Tobiassen.
Det var Henny Kristensen som var den siste viking. Hun holdt ut 'to the bitter end' med sine to kuer. Men nå er det altså slutt. Det er igrunnen vemodig å tenke på. Så sent som straks etter krigen var der ca. 74 kuer på öya, og gårdsbruket ble holdt i akt og ære. Ja tidene forandrer seg. Men - ennå er ikke alle jomsvikinger döde. Det at der ikke finnes storfe igjen, er nok en liten unöyaktighet. Mens kuene er forsvunnet og enga gror til med osperönninger mange steder, har Reidar Jenssen forsökt å snu utviklingen. Han har i de siste år drevet med oppdrett av oksekalver til kjöttproduksjon. Han har gjerne 4-5 stykker på forskjellig alder og aler dem opp fra små kalver til de er et par år gamle. Han har likeledes startet hönseri med 250 höns. Og som en ekstra hobby hadde han i sommer 1200 kålplanter. I höst plöyde han opp store arealer i Farstad-fidja for å plante silofor. Så Reidar m/fam. skal neppe bli arbeidsledige i förste omgang. Han har forövrig sin faste jobb som elektrikker på Reberbanen i Mandal.
Hos Arthur Jenssen var 3 sauer borte i ca. 3 uker i den verste snöstorm og renneföyke. Folk hadde vert 'mann av huse' for å lete, men ingen sauer. Og snöstorm fulgte snöstorm. De regnet ikke med å finne dem i live.
Så i slutten av jan. var vår unge skilöpergarde ute og trimmet og fikk se sauene ytterst i Bogstuvågen. Budstikka gikk rundt og en tropp spreke skilöpere satte av gårde, samtidig som andre kjörte rundt med motorbåt. Og hen på svarte kvelden kom de tilbake med sauene i god behold.

Tirsdag 30. desember var redaksjonen samlet hos Theo på Dyrstad, hvor Per viste seg å være den fulkkomne vert for oss. Theo. fortalte oss om hvordan avisen var blitt mottatt i USA, og det viste seg at mottakelsen var meget bra.
Harry Bentsen Y. Farestad, som arbeider på Hydrofoilen er også pröveskipper på nybyggene der. Tidligere i höst tauet han og en maskinist den nye store hydrofoilbåten "Hydrolines" fra Mandal til De Vest-Indiske öyene med taubåten "Salvator". Harry skal före hydrofoilbåten i fart på öyene der nede, til hen på våren.
Brödrene Sverre og Kristian Ånensen Dyrstad har anskaffet seg fiskerbåt. Den er på ca. 30 fot, med en 36 hk. Marna disel. Foruten å bruke den til sildefiske, vil de satse på reketråling i Mannefjorden og omegn.
Sigurd Ålvik har anskaffet seg snöfreser, og nå lurer han vist på å utkonkurere det kommunale snöryddingsvesen.

Runde år. Annie Berge fylte 2/1 60 år. Jenny Abrahamsen, Valvik fylte 3/1 55år. Helga Jenssen fylte 14/1 65 år og Gunnar Pedersen, Skjernöysund fylte 10/2 70 år. Vi gratulerer.

Arthur Jenssen har tatt en större operasjon i hofta, som de satte stiv. Han vil trenge lang tid til å öve seg opp til å gå normalt på foten igjen. Jonas Gabrielsen, Tonning Gundersen og Georg Berge har heller ikke vert så spreke i vinter. Vi önsker dere alt godt og håper å få se dere iblandt oss snart igjen.
Skjernöyas Vel hadde utloddning lördag den 31. jan. Bjarne Jörgensen fra Mandal underholdt. Det var også premieutdeling til vinnerne av skirennet. Der var en masse pene gjenstander til utlodning, det meste gaver fra kjöpmennene i Mandal. Resultatet ble, etter sigende over all forventning. ----------

FIMBULVINTER

Vi er blitt beriket med store snömengder i vinter. Bröytekantene over öya er mange steder en mannshöyde. Veiene er godt bröytet, med bil til Farestad og med traktor til Vesteröya. Det har også vert mye holkeföre med speilglatte veier. I Kapelbakken og Valvikbakken har bilene hatt store problemer med å komme opp. Bussen til Valvika som henter skolebarn om morgenen, har 8-10 ganger ikke greid å komme over, og barna har gått hjem igjen. Det eneste som må til er sandströing, men det kommer så langt hen på dagen, slik at det lite nytter for dem som må tidlig avgårde.

Vi synes at det må plasseres en stor kasse med strösand i hver bakke, slik at bilistene kan hjelpe seg selv når de kommer i vanskeligheter.

Siden disse linjene er skrevet, har vinteren blitt strengere og strengere. Snödd har det gjordt med jevne mellomrom og både Kynnelsmesse- og Fastelavensria kom med fynn og klem. Men isen er den verste plagen. Den 16. jan. fröys Ystevåa og Våa til med or-is og har ligget siden. Fiskerbåtene har hatt mye plunder med å komme ut og inn i havna. Innforbi moloen på Dyrstad fryser det mye fortere til enn för moloen kom. En kan jo snu litt på ordspråket å si at "aldri så godt at det ikke er galt for noe".

Den 7. febr. viste drivisen seg utfor Odd og Kråka. Men dagen etter kom et lavtrykk inn fra vest med frisk sönnavind og delvis mildvær. Isen forsvant og vi regnet med at "nå har vinteren fått seg en trökk på trynet". Men omforladelse! Vinden törnet til NO. og det ble bitende kaldt, og da vi våknet om morgenen den 10. og så ut over havet var det bare is å se, både östover og vestover. Neste dag stilnet vinden helt av og strömmen satte isen på seg inn i alle fjorder og viker. Og for å gjöre billedet fullstendig, så sank kvikksölvet til -14 gr. og fröys igjen alle viker og sund hvor havisen ikke hadde funnet veien. Hele öya lå i en iskald omfavnelse, og slik er situasjonen her fremdeles pr. 20. febr. Bare det at nå har isen fröset fast inne i fjordene, og det skal en real sydvestan til for å brekke den opp. Fiskerne har fått en ufrivillig ferie- men de kan jo ha godt av å slappe litt av hjemme hos familien.

Det er etter hånden blitt ganske enorme snömengder og skiföret er ypperlig. Barna stortrives og er ute på ski hver dag. Ja, hele familien fra 3 år og oppover. Alle går på ski, og sant må sies, Når det er sol og stille med slikt skiföre, da er også vinteren en herlig tid.

Skjelden kan en se landskap så fullstendig dekket av snö. Holmene ser ut som de skulle være spröytet med kakeglasur.

Ute på Ryvingen fyr sitter betjeningen mer eller mindre innesperret, Men havnevesenets båt "Björnen" har til denne tid klart å få fram proviant og avlösning. På Songvår fyr, hvor Guttorm Jenssen er fyrmester, er de fullstendig isolert. Den eneste redning der ser ut til å være isbryter eller helikopter. - Og vinteren vil sikkert fortsette noen uker enda. Skal vi tippe på at vi fremdeles har snö i Dyrstad-heia 17. mai?

Vi takker for de innlegg vi har fått. Desverre må noen stå over til neste gang p.g.a. plassmangel. For de som ikke kjenner våre skribenter, gjör vi opmerksom på at Theodora Hægeland er söster til Georg og Sigvald Berge m.fl. Reidun Glad er datter til Toralf og Bertha Christensen og Sverre Fjermestad er mannen til Elly (född Hansen) og en av öyas nye borgere.

Så önsker vi vel mött igjen når "liane grönskar som hagen".